

УДК: 346.14:614.27

## СТАТИЧНІ ТА ДИНАМІЧНІ ОЗНАКИ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ЯК ПРЕДМЕТА ЗАКУПІВЕЛЬ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я

*А. О. Олефір, аспірант*

*Національний університет «Юридична академія України  
імені Ярослава Мудрого»*

*Звернено увагу на спеціальні ознаки основного предмета державних закупівель у сфері охорони здоров'я, а саме лікарські засоби. Обґрунтовано правильність їх розмежування на статичні та динамічні, завдяки чому виникає цілісне бачення проблеми. Об'єктивна новизна запропонованого підходу детермінує практично значущі висновки, що можуть бути використані в процесі вдосконалення господарсько-правового забезпечення державних закупівель в охороні здоров'я.*

**Ключові слова:** державні закупівлі, охорона здоров'я, лікарські засоби, обіг лікарських засобів, державна реєстрація лікарських засобів, загальноприйнята назва лікарського засобу.

**Актуальність проблеми.** Господарські правовідносини володіють якістю предметної визначеності, яка набуває виняткового значення при здійсненні державних закупівель, адже ознаки предмета детермінують конструкцію моделі поведінки. У сфері охорони здоров'я одним із основних предметів закупівель є лікарські засоби. У зв'язку з необхідністю відходу від підміни науково обґрунтованої правової політики держави політичною доцільністю на стадії творення права [1], задекларованим у прийнятій Комітетом з економічних реформ при Президентові України «Програмі економічних реформ України на 2010 – 2014 роки» від 2 червня 2010 р., переходу у 2014 р. до закупівлі державою послуг у закладів охорони здоров'я на контрактній основі [2] на першочергову увагу заслуговує проведення структурного аналізу господарсько-правових ознак лікарських засобів.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Дослідженню питань правової природи лікарських засобів приділяли увагу Р. Богатирьова, В. Варченко, Л. Куш, В. Пашков, В. Толочко, В. Черних, І. Шишкіна. Якщо здобутки науковців медичної сфери мають значення виключно в межах інструментарію природничих наук, то В. Пашков ґрунтовно розглянув правовий режим лікарських засобів [3, с. 131 – 145]. Очевидно, що попередні розвідки не мають вичерпного значення для господарсько-правового забезпечення здійснення державних закупівель у сфері охорони здоров'я, залишаючи поза увагою спеціальні ознаки лікарських засобів як основного предмета державних закупівель.

**Мета** статті – охарактеризувати статичні та динамічні ознаки лікарських засобів як предмета державних закупівель у сфері охорони здоров'я; визначити їх практичне значення в курсі удосконалення господарсько-правового забезпечення цих відносин.

**Виклад основного матеріалу.** Згідно з Директивою Ради Європейського Союзу «Про зближення законодавчих положень, правил та адміністративних заходів відносно лікарських препаратів», лікарські препарати – це будь-яка речовина чи комбінація речовин, призначених для лікування або профілактики захворювань. Будь-яка речовина або комбінація речовин, що можуть вводитися людині з метою діагностики чи поновлення, корекції або зміни фізіологічних функцій, також належить до лікарських препаратів [4, с. 183 – 184]. У Законі України від 4 квітня 1996 р. «Про лікарські засоби» закріплене фактично відповідаюче міжнародному поняття лікарських засобів як речовини або їх суміші природного, синтетичного чи біотехнологічного походження, які застосовуються для запобігання вагітності, профілактики, діагностики та лікування захворювань людей чи зміни стану і функцій організму.

О. Дзера зазначає, що об'єкти прав можуть перебувати у статиці і динаміці [5, с. 210]. Крізь призму даного судження господарсько-правові ознаки лікарських засобів доцільно поділити на статичні та динамічні: статичні характеризують лікарський засіб як об'єкт майнових прав; динамічні визначають режим їх обігу в правовідносинах. Якщо перші відображають безпосередню характеристику лікарських засобів у речових ознаках і класифікаційних групах як предмета державних закупівель, то другі визначають зв'язки між етапами обігу зі зміною динаміки закупівельних відносин.

Як об'єкти майнових прав лікарські засоби характеризуються такими матеріально-правовими ознаками: подвійним характером нормування статусу, спеціальним режимом назви, контрольованістю. Лікарський засіб має володіти фармакологічною та юридичною ознакою: якщо з фармакологічного погляду речовина має лікувальні властивості, то не завжди з юридичної точки зору вона є лікарським засобом, як, наприклад, дієтичні добавки. Лікарські засоби є одним з основних інструментів забезпечення права громадян на охорону здоров'я, засобом медикаментозного лікування хвороб.

Лікарський засіб може мати назву у вигляді загальноприйнятої назви (міжнародної непатентової, наукової, звичайної загальноприйнятої), комбінації загальноприйнятої назви з торговою маркою чи найменуванням виробника, торгової марки. В курсі відносин державних закупівель, в основі яких лежить принцип справедливої кваліфікації на засадах конкурсу, саме за конкретною діючою речовиною, точніше, за її загальноприйнятою чи міжнародною непатентованою назвою, формується та визначається предмет закупівлі.

Посилений публічний інтерес, характерний сфері охорони здоров'я, зумовлює необхідність існування систем контролю обліку лікарських засобів. Ця система умовно складається з трьох елементів: 1) існування Національно-

го переліку основних лікарських засобів і виробів медичного призначення, щодо яких запроваджено державне регулювання цін, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2009 р. «Про деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення»; 2) Постановою Кабінету Міністрів України від 5 вересня 1996 р. «Про порядок закупівлі лікарських засобів закладами та установами охорони здоров'я, що фінансуються з бюджету» затверджено перелік лікарських засобів, які можуть закуповувати заклади охорони здоров'я, що фінансуються з державного, місцевих бюджетів; 3) наказами Міністерства охорони здоров'я № 59 від 28.01.2010 р., № 529 від 22.07.2009 р. закріплено функціонування формулярної системи лікарських засобів на трьох рівнях, що забезпечує закупівлю лікарських засобів відповідного рівня ефективності, безпеки, їх економічно вигідного використання.

Що стосовно класифікаційних груп, то вони утворюються залежно від особливостей складу лікарського засобу, способу реалізації, цільового характеру. Відповідно до Закону України «Про лікарські засоби» до лікарських засобів належать: діючі речовини (субстанції); готові лікарські засоби (лікарські препарати, ліки, медикаменти); гомеопатичні засоби; засоби, які використовуються для виявлення збудників хвороб, а також боротьби із збудниками хвороб або паразитами; лікарські косметичні засоби та лікарські домішки до харчових продуктів. Лікарський засіб у придатному для споживання вигляді постає у формі готового лікарського засобу, до якого входять діючі речовини, допоміжні речовини. Згідно зі ст. 2 цього Закону діючі речовини (субстанції) – біологічно активні речовини, які можуть змінювати стан і функції організму або мають профілактичну, діагностичну чи лікувальну дію та використовуються для виробництва готових лікарських засобів; допоміжні речовини – додаткові речовини, необхідні для виготовлення готових лікарських засобів.

Окрему увагу слід приділити речовинам крові і плазми крові, наркотичним засобам, психотропним речовинам і прекурсорам з тієї підстави, що останні не можна розглядати повністю інтегрованими у зміст категорії «лікарські засоби». По-перше, відповідно до Закону України від 23 червня 1995 р. «Про донорство крові та її компонентів», при наданні медичних послуг використовують речовини крові і плазми крові як самостійну річ або як складову частину готових лікарських засобів. Лікарські засоби, що є похідними крові, плазми крові людини, належать до біологічних лікарських засобів. По-друге, згідно з п. 1.1. наказу Міністерства охорони здоров'я «Про затвердження Порядку обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів у закладах охорони здоров'я України» від 21 січня 2010 р. наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори в охороні здоров'я виступають як готові лікарські засоби або як препарати, що містять лікарські засоби.

За ст. 21 Закону України «Про лікарські засоби» залежно від способу реалізації громадянам, лікарські засоби поділяються на рецептурні та безрецеп-

турні. Відповідно до п. 1.6. наказу Міністерства охорони здоров'я «Про затвердження Правил виписування рецептів та вимог – замовлень на лікарські засоби і вироби медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків та вимог – замовлень» від 19.07.2005 р. рецепти обов'язково виписуються для: рецептурних лікарських засобів; безрецептурних лікарських засобів і виробів медичного призначення у разі відпуску їх безоплатно чи на пільгових умовах; лікарські засоби, що виготовляються в умовах аптеки для конкретного пацієнта. Наказом Міністерства охорони здоров'я № 793 від 02.11.2009 р. затверджено Перелік лікарських засобів, дозволених до застосування в Україні, які відпускаються без рецептів з аптек та їх структурних підрозділів.

Використання лікарських засобів має цільовий характер, тобто вони призначені для вирішення питань загальнодержавного значення, задоволення потреб населення, спрямованих на забезпечення здоров'я, збереження генофонду нації. Виходячи зі змісту Закону України «Про лікарські засоби», Основ законодавства України про охорону здоров'я від 19 листопада 1992 р., залежно від цільового призначення лікарські засоби як об'єкт майнових прав за функціональними ознаками можна поділити на три основні категорії: лікарські засоби, що застосовуються для запобігання вагітності; лікарські засоби, що застосовуються для профілактики захворювань; лікарські засоби, що застосовуються для діагностики та лікування захворювань людей або зміни стану і функцій організму.

В юридичному контексті, як зазначає В. Пашков, лікарський засіб – це перш за все об'єкт господарського обігу [3, с. 21]. Дослідженню проблеми «правового режиму обігу» приділяється значна увага в спеціальній літературі: О. Вінник розглядає правовий режим як елемент будь-якої господарської системи поряд із суб'єктами, майновою базою, нормативною та інформаційною системами [6, с. 14]; В. Гайворонський визначав правовий режим майна як встановлений правовими засобами порядок, умови придбання майна, здійснення суб'єктами господарювання правомочностей володіння, користування, розпорядження ним, реалізації функцій управління майном, його правової охорони [7, с. 417]; на думку О. Дзери, оборотоздатність об'єктів реалізується у процесі динаміки [5, с. 210]; М. Сібільов визначає правовий режим як цілісну систему регулятивного впливу [8, с. 116]; Є. Харитонов зазначає, що законодавством встановлюються правила поведінки суб'єктів правовідносин при використанні тієї чи іншої речі, і тим самим визначає межі та умови використання речі, тобто її правовий режим [9, с. 255]. Саме тому в курсі відносин державних закупівель у сфері охорони здоров'я, яким притаманна ознака високої динамічності, на увагу заслуговують не тільки речові ознаки лікарських засобів, а й їх правовий режим у господарсько-правовому

обороті. Незважаючи на те що лікарські засоби входять до ринку споживчих товарів і послуг, режим їх правового обігу суттєво відрізняється від правового режиму обігу на товарному ринку інших майнових прав. Постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 р. «Про деякі заходи щодо забезпечення якості лікарських засобів» на Міністерство охорони здоров'я покладено завдання забезпечити обіг лікарських засобів відповідно до вимог належної практики, гармонізованої з відповідними директивами Європейського Союзу, Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Виходячи з розуміння п. 1.1. наказу Міністерства охорони здоров'я України від 12 грудня 2001 р. «Про затвердження порядку заборони (зупинення) та вилучення з обігу лікарських засобів на території України», можна зробити висновок про те, що загальний правовий режим обігу лікарських засобів складається з окремих регуляторів: встановленого в стандартах, нормах, правилах порядку їх виробництва, виготовлення, зберігання, транспортування, пересилання, оптової та роздрібною реалізації, придбання, використання. Відповідно до п. 2.43. наказу Міністерства охорони здоров'я України № 426 від 26 серпня 2005 р. обіг лікарських засобів – це діяльність, пов'язана зі створенням, виробництвом (виготовленням), зберіганням, перевезенням, увезенням в Україну, вивезенням з України, реалізацією, застосуванням та знищенням лікарських засобів. В. Пашков зазначає, що на кожному етапі обігу лікарських засобів має місце низька ефективність публічно-правового регулювання суспільних відносин [3, с. 36].

Господарсько-правове значення в контексті відносин державних закупівель мають такі елементи обігу лікарських засобів: створення, виробництво, реєстрація, увезення в Україну, зберігання, транспортування, реалізація. Спеціальний режим обігу встановлюється для наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, що визначений Законом України від 15 лютого 1995 р. «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» та спирту етилового, який визначено Законом України від 19 грудня 1995 р. «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів».

Створення лікарського засобу є діяльністю, в результаті якої створюється інноваційний продукт. Суб'єктами створення лікарських засобів можуть бути підприємства, установи, організації, громадяни, тобто будь-які учасники правовідносин. Нові лікарські засоби, як правило, розробляються в спеціалізованих науково-дослідних установах, лабораторіях, на фармакологічних факультетах медичних ВНЗ, проте створювати лікарські засоби має право будь-яка особа, котра володіє спеціальними знаннями, засобами. Після створення діючої речовини лікарського засобу він має пройти доклінічне вивчення та клінічне випробування, що регламентуються статтями 6, 7 Закону України «Про лікарські засоби», наказами Міністерства охорони здоров'я «Про за-

твердження Статуту Державного підприємства «Державний фармакологічний центр»» від 10 липня 2008 р., від 13 лютого 2006 р. № 66, «Про Порядок увезення незареєстрованих лікарських засобів на митну територію України з метою проведення доклінічних досліджень, клінічних випробувань та державної реєстрації» від 17 січня 2002 р.

Правове значення доклінічного вивчення, клінічних випробувань полягає у тому, що відповідно до п. 3 постанови Кабінету Міністрів України від 26 травня 2005 р. № 376 до заяви про державну реєстрацію лікарського засобу обов'язково мають додаватися матеріали доклінічного вивчення, клінічного випробування. Право творця лікарського засобу не дає особі правомочностей до вступу в закупівельні відносини.

Виробництво лікарських засобів – діяльність, пов'язана з серійним випуском лікарських засобів, яка включає всі або хоча б одну зі стадій технологічного процесу, в тому числі процеси фасування, пакування і маркування, контроль якості в процесі виробництва, контроль якості готової продукції. Виробництво передбачає присутність стабільної, систематичної, з певним кількісним рівнем діяльності, що підтверджується встановленим порядком ліцензування, регламентується наказом Державної служби України з лікарських препаратів і контролю за наркотиками від 21 вересня 2010 р. № 340, та переважно не має прив'язки до конкретного лікарського засобу. Виробництво лікарських засобів охоплює виготовлення, всі етапи технологічного процесу, фасування, маркування, пакування, контроль якості.

Виробництво лікарського засобу має подвійне правове значення: на підставі технологічного регламенту виробництва лікарський засіб підлягає реєстрації; за умови дотримання ліцензійних умов суб'єкт господарювання набуває відповідного статусу і компетенцію для вступу в закупівельні відносини.

Всі лікарські засоби, крім тих, виробником яких є аптечний заклад, допускаються до застосування в Україні лише після їх державної реєстрації, і з цього моменту можуть бути предметом державних закупівель. Державну реєстрацію (перереєстрацію) лікарського засобу здійснює МОЗ України після проведення експертизи лікарського засобу Державним підприємством «Державний фармакологічний центр» у порядку, визначеному наказом Міністерства охорони здоров'я від 26.08.2005 р. № 426, постановою Кабінету Міністрів України від 26.05.2005 р. № 376. У порядку визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 31.03.2004 р. № 411, лікарський засіб вноситься до Державного реєстру лікарських засобів, йому присвоюється реєстраційний номер, а заявнику видається реєстраційне посвідчення, що є дозволом до медичного застосування лікарського засобу в Україні.

Державному замовнику у сфері охорони здоров'я на етапі оцінювання пропозицій конкурсних торгів доцільно перевіряти реєстраційний номер шляхом звернення до відповідного наказу МОЗ про реєстрацію лікарського

засобу, в якому зазначаються назва лікарського засобу, форма випуску, найменування заявника, держава, де зареєстрований виробник, держава, де розташований виробник, строк, на який видане реєстраційне посвідчення, умови відпуску і номер реєстраційного посвідчення, з метою визначення дійсного походження лікарського засобу, уникнення придбання фальсифікованих лікарських засобів. У зв'язку з цим необхідно імплементувати позитивну практику публічного оприлюднення інформації про реєстрацію лікарського засобу, що має місце в Європейському Союзі [3, с. 38].

В. Пашков звертає увагу на проблему співвідношення позначення власне назви та торгової марки лікарського засобу [3, с. 36]. Щодо відносин державних закупівель, то замовники у сфері охорони здоров'я, як уже зазначалося, вказують у конкурсній документації назву діючої речовини лікарського засобу, що є міжнародною непатентовою чи загальноприйнятою. Така практика зумовлена тим, що готовий лікарський засіб, до якого входить одна й та сама діюча речовина, може мати різні торгові назви; крім того, вона є позитивною з огляду на те, що за Законом України від 1 червня 2010 р. «Про здійснення державних закупівель» зазначення в конкурсній документації торгових назв, що мають форму торгових марок, матиме ознаки дискримінації. Винятком є норма п. 3 ч. 2 ст. 22 цього Закону, за якою у разі, коли таке посилання є необхідним, наприклад, унікальний референтний лікарський засіб, специфікація має містити вираз «або еквівалент». Постановою Кабінету Міністрів України № 1071 від 5 вересня 1996 р. закріплено перелік міжнародних непатентових назв діючих речовин, що можуть закуповуватися закладами охорони здоров'я, які фінансуються з бюджету.

Беручи до уваги платність послуг з реєстрації лікарських засобів, доцільно як альтернативний шлях запропонувати такий економічний засіб захисту національного виробника лікарських засобів, як пільговий режим сплати збору за державну реєстрацію лікарських засобів для вітчизняних виробників; для виробників нових, складних (генно-інженерних, біотехнологічних) та таких, що призначені для лікування рідкісних і важковиліковних хвороб.

Законодавством України передбачено диференційовані порядки ввезення зареєстрованих і незареєстрованих лікарських засобів в Україну. Механізм увезення на митну територію України зареєстрованих лікарських засобів має такий вигляд: 1) суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності реєструє лікарський засіб в Україні; 2) у порядку, визначеному Державною митною службою, подає повідомлення про вантаж, після прибуття вантажу перевіряються державна реєстрація лікарських засобів, наявність сертифіката якості лікарського засобу, виданого виробником; 3) у порядку, передбаченому постановою Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2005 р. «Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за якістю лікарських засобів, що ввозяться в Україну» суб'єкт господарювання одержує висновок про належну якість

лікарського засобу, що є підставою для вільного обігу лікарського засобу на всій території України. Ввезення на митну територію України незареєстрованих лікарських засобів може здійснюватися у випадках, передбачених у ч. 3 ст. 17 Закону України «Про лікарські засоби», як виняток, у випадках стихійних лих, катастроф, епідемій.

Зберігання лікарських засобів передбачає обов'язок учасника державних закупівель, державного замовника зберігати їх у схоронності, належному стані, без погіршення фармакологічних властивостей. Зберігач має дотримуватися вимоги статей 942 та 949 ЦК України щодо забезпечення схоронності речі повернення речі в первісному стані. Норми зберігання закріплено в наказі МОЗ України № 44 від 16.03.1993 р., наказі Державної служби України з лікарських препаратів і контролю за наркотиками № 340 від 21.09.2010 р., якими встановлено вимоги щодо впорядкування і експлуатації приміщень для зберігання; загальні умови зберігання, що мають бути дотримані для всіх видів лікарських засобів, виробів медичного призначення і медичної техніки та спеціальні вимоги залежно від видової належності; вимоги до тари; додаткові умови зберігання можуть визначатися виробником.

Що стосується транспортування, то перевізник має додержуватися норм статей 307, 308, 313, 314 ГК України. Правила перевезення вантажів регламентовано Законом України від 6 квітня 2000 р. «Про перевезення небезпечних вантажів». Наказами Міністерства транспорту України «Про затвердження окремих розділів Правил перевезення вантажів» від 21 листопада 2000 р. та від 20 лютого 1998 р. «Про затвердження Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні» передбачається обов'язок перевізника додержуватися вимог щодо забезпечення цілісності, упакування, тари, захисту від стороннього впливу вантажу. Вимоги щодо зберігання, транспортування мають ураховуватися замовниками, учасниками при визначенні змісту господарських договорів при здійсненні державних закупівель в охороні здоров'я.

**Висновки.** Лікарські засоби постають самостійним предметом державних закупівель в охороні здоров'я, маючи сукупність статичних і динамічних ознак. У динаміці господарських відносин лікарським засобам притаманні такі особливості їх правового статусу: 1) створення лікарського засобу (право творця) не дає особі правомочностей до вступу в закупівельні відносини та є обов'язковою передумовою державної реєстрації лікарського засобу; виробляючи лікарські засоби, учасник господарських відносин набуває відповідного статусу і компетенції для вступу в закупівельні відносини; 2) за загальним правилом, лікарські засоби, крім тих, виробником яких є аптечний заклад, можуть бути предметом державних закупівель після їх державної реєстрації; винятком є випадки стихійних лих, катастроф, епідемій, коли їх ввезення може здійснюватися без державної реєстрації, але дані відносини не

є закупівельними; 3) з метою оптимізації здійснення державних закупівель лікарських засобів державному замовникові слід перевіряти реєстраційний номер лікарського засобу шляхом звернення до відповідного наказу МОЗ України; 4) як правило, замовники у конкурсній документації зазначають назву діючої речовини лікарського засобу, що є міжнародною непатентовою чи загальноприйнятою, як виняток, поряд із торговою назвою має бути вираз «або еквівалент»; 5) вимоги щодо зберігання, транспортування мають ураховуватися сторонами відносин державних закупівель при визначенні змісту господарських договорів державних закупівель в охороні здоров'я.

З метою вдосконалення функціонування системи державних закупівель у сфері охорони здоров'я, економії державних коштів, забезпечення якості лікарських засобів необхідно створити дієву модель системи державного контролю, визначальним елементом якої мають стати зміна, розширення обсягу господарсько-правового регулювання згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 5 вересня 1996 р. «Про порядок закупівлі лікарських засобів закладами та установами охорони здоров'я, що фінансуються з бюджету», тобто її дія має поширюватися не тільки на заклади охорони здоров'я, що фінансуються за рахунок бюджетної системи, а й на ті, що використовують інші державні кошти.

## ЛІТЕРАТУРА

1. Ризики запровадження реформ у сфері охорони здоров'я [Електронний ресурс]: Аптека онлайн / Пашков В. М. // Щотижневик Аптека. – 2010. – № 45. – Режим доступу: <http://www.apteka.ua/article/61844>.
2. Конституційні засади державотворення і право творення в Україні: проблеми теорії і практики [Електронний ресурс]: Інформаційне забезпечення юридичного бізнесу / Шемшученко Ю. С. // Юрид. газ. – 2006. – № 13. – Режим доступу : <http://www.yur-gazeta.com/ua/oarticle/2519/>.
3. Пашков В. М. Правове регулювання обігу лікарських засобів / В. М. Пашков. – К. : МОРІОН, 2004. – 160 с.
4. Лицензирование в Европейском Союзе: Фармацевтический сектор / под ред. В. А. Усенко А. Л. Спасокукоцкого. – К. : МОРИОН Лтд, 1998. – 381 с.
5. Цивільне право України. Загальна частина : підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика. – 3-тє вид., переробл. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2010. – 976 с.
6. Вінник О. М. Господарське право : курс лекцій / О. М. Вінник. – К. : Атіка, 2004. – 624 с.
7. Хозяйственное право : учебник / В. К. Мамутов, Г. Л. Знаменский, Н. С. Хахулин и др. ; под ред. В. К. Мамутова. – К. : Юринком Интер, 2002. – 912 с.
8. Сібільов, М. Поняття правового режиму приватного права / М. Сібільов // Вісн. Акад. правов. наук України. – 2001. – № 4. – С. 106 – 116.
9. Цивільне право України : підручник ; у 2 т. / за ред. Є. О. Харитонova, Н. Ю. Голубевої. – Х. : ТОВ «Одіссей», 2008. – Т. 1. – 832 с.

## СТАТИЧНЫЕ И ДИНАМИЧЕСКИЕ ПРИЗНАКИ ЛЕКАРСТВЕННЫХ СРЕДСТВ КАК ПРЕДМЕТА ГОСУДАРСТВЕННЫХ ЗАКУПОК В ЗДРАВООХРАНЕНИИ

*Олефир А. А.*

*Обращено внимание на специальные признаки основного предмета государственных закупок в здравоохранении, а именно лекарственные средства. Обоснована правильность их разделения на статические и динамические, благодаря чему возникает целостное видение проблемы. Объективная новизна предложенного подхода определяет практически значимые выводы, которые могут быть использованы в процессе усовершенствования хозяйственно-правового обеспечения государственных закупок в здравоохранении.*

**Ключевые слова:** *государственные закупки, здравоохранение, лекарственные средства, оборот лекарственных средств, государственная регистрация лекарственных средств, общепринятое название лекарственного средства.*

## STATICAL AND DYNAMICAL FEATURES OF MEDICAMENTS AS AN OBJECT OF STATE PURCHASES IN THE SPHERE OF HEALTH SECURITY

*Olefir A. O.*

*In the research attention is payed to special features of major object of state purchases in the spere of health security, exactly medicaments. Their partition on statical and dynamical was substantiated as a right deal, which make's integral sight of this problem. Objective novelty of the mode determine practically notional issues, which can be consume in the process of perfecting economical – legal ensuring of state purchases in the sphere of state purchases.*

**Keywords:** *state purchases, health security, medicaments, circulation of medicaments in economy, state registration of medicaments, universally adopted designation of medicament.*